

FlevoBirdwatching

birding tours in the Netherlands

Datum: Zaterdag 9 november 2019

Excursie: Ochtendexcursie Brabantse Biesbosch

Gids: Pim

Na een felle regenbui met prachtige regenboog ging iets na 9.00 uur de ochtendexcursie in de Brabantse Biesbosch van start met een gezelschap uit Haarlem. We maakten eerst een korte wandeling in de Noordwaard. Het is haast niet voor te stellen dat hier amper tien jaar geleden grote tractoren met kiepwagens de aardappelen en voederbieten aan het oogsten waren.

“De voormalige Noordwaard polder is een gebied van zo’n 4.450 hectare – circa 6.000 voetbalvelden – deze is gelegen tussen de Brabantse Biesbosch en de rivier de Nieuwe Merwede. In de levendige historie van dit landschap bepalen natuur, water en mens afwisselend het beeld van het gebied. Door ontpoldering is de veiligheid in het benedenrivierengebied vergroot zodat het rivierwater bij hoogwater de Noordwaard in en weer uit kan stromen”.

Bron: www.ruimtevoorderivier.nl

We zagen de eerste eendensoorten van deze ochtend waaronder Krakeend, Wilde eend, Kuifeend en Tafeleend. Ook zagen we enkele Grote zilverreigers. In de verte was paniek onder de kieviten en andere vogels. Dit was niet voor niks want we zagen een jonge Zeearend in “slow motion” langsvliegen. Deze “vliegende deur” zoals zijn koosnaampje luidt heeft een spanwijdte van 2.30 meter. Het is tevens een broedvogel in de Brabantse Biesbosch, evenals de Visarend die al onderweg naar het zuiden is.

Kievit – Brabantse Biesbosch – Werkendam. (Foto vlak voor start excursie genomen)

De volgende stop was bij een “plasdras” gebied langs de Bandijk. Hier zagen we naast de vele Kieviten ook een groep Bonte strandlopers en een Kemphaan. In de vegetatie lagen verschillende Watersnippen verstopt!

Watersnip – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Ook zagen we hier een groep fraaie Wintertalingen en een koppeltje Smienten. Deze zogenaamde fluiteenden overwinteren volop in Nederland. Langs het water wandelden enkele Waterpiepers en een Witte kwikstaart. In de groep Kieviten zaten ook enkele Goudplevieren, deze trekken veel op met de kieviten onder het motto “hoe meer individuen, hoe minder de kans is om opgegeten te worden”.

Konikpaard – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

In het gebied zijn diverse “grote grazers” ingezet als natuurlijke grasmaaiers, bij hoog water wil men namelijk dat het water snel het gebied in kan stromen. Naast de bekende Schotse hooglanders en Konikpaarden is nog een andere grote grazer in het gebied ingezet, een unicum voor Nederland: de Waterbuffel. Deze leefde zo’n 26.000 jaar geleden voor het laatst in het wild in Nederland.

Konikpaard – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Waterbuffel – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Langs een zijweg ging een waar roofvogelfestival van start dat bijna de gehele excursie zou gaan duren. Boven een waarschijnlijk muizenrijk veld vlogen twee Bruine kiekendieven (vrouwtype), een vrouwtype Blauwe kiekendief en een mooie blauwgrijze adulte man! Ook zagen we een biddende Torenvalk en diverse Buizerds.

Bruine kiekendief – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Een stuk verderop was er grote paniek onder de Kieviten, Bonte strandlopers en een vijftiental Kemphanen. Het duurde niet lang of we kregen het snelste dier op aarde in beeld: de slechtvalk. De feestvreugde verdubbelde toen we een tweede exemplaar ontdekten.

Kievit – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Slechtvalk – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Slechtvalk – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

“De slechtvalk is de snelst vliegende vogel met een snelheid van 349 km/u in een duikvlucht van 45°. Inmiddels zijn er metingen gedaan bij een afgerichte slechtvalk die wijzen op een nog hogere duiksnelheid, 389 km/u. Hiermee is de slechtvalk ook het snelste dier ter wereld”.

Bron: Wikipedia.

Naast de auto zagen we ook nog een paartje Roodborsttapuit. Vlak langs de weg op meters afstand zat een vrouwtje Bruine kiekendief, de meeste vogels zijn al onderweg naar Afrika, maar enkelen blijven in Nederland overwinteren. De zeldzaamste roofvogel van de excursie was echter een adulte Ruigpootbuizerd met opvallende witte staart met donkere band.

Naast de zeer algemene Grote Canadese ganzen zagen we ook veel Grauwe ganzen, Nijlganzen, Brandganzen en enkele overvliegende Kolganzen.

Grauwe gans – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

We nuttigden een kop koffie met daarbij een stroopwafel en vervolgden onze weg. Nabij het beheergebouw van Staatsbosbeheer vloog een volwassen Zeearend over. Vanaf het nabijgelegen bruggetje zagen we enkele Dodaarzen, het kleinste fuutje van Europa met een wollig kontje.

We gingen vervolgens een wandeling maken naar een vogelkijkhut. Onderweg zagen we duidelijke sporen van de Europese bever. Vanuit de kijkhut hoorden we van zeer dichtbij een IJsvogel roepen, maar we kregen de vogel helaas niet in beeld. We hoorden tijdens de excursie op drie verschillende plekken de IJsvogel, maar telkens was hij ons te snel af.

We reden langs het gesloten bezoekerscentrum en stopten even verderop langs de Polder Oude Hardenhoek. Hier zagen we twaalf Reeën en een fraaie Vos!

Vos – Brabantse Biesbosch – Werkendam.

Onderweg naar het “Bolle bevertje” voor een toiletstop deden we een ijsvogelcheck langs het water en vloog er zeer vlakbij een fraaie Roerdomp op. We konden de vogel tientallen seconden bewonderen alvorens hij achter de bomen verdween. Een zeldzaamheid om deze fraaie reigersoort buiten de wintermaanden om te zien.

Tijdens deze ochtendexcursie zagen en/of hoorden we de volgende vogelsoorten:

Knobbelzwaan, Nijlgans, Grauwe gans, Grote Canadese gans, Brandgans, Kolgans, Wilde eend, Slobeend, Wintertaling, Smient, Pijlstaart, Krakeend, Kuifeend, Tafeleend, Bergeend, Holenduif, Houtduif, Waterral, Waterhoen, Meerkoet, Dodaars, Fuut, Kievit, Goudplevier, Kempmaan, Bonte strandloper, Watersnip, Kokmeeuw, Grote mantelmeeuw, Aalscholver, Roerdomp, Blauwe reiger, Grote zilverreiger, Sperwer, Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief, Zearend, Buizerd, IJsvogel, Torenavalk, Slechtvalk, Gaai, Ekster, Kauw, Zwarte kraai, Koolmees, Veldleeuwerik, Cetti's zanger, Winterkoning, Goudhaan, Spreeuw, Merel, Koperwiek, Roodborst, Roodborsttapuit, Huismus, Witte kwikstaart, Graspieper, Waterpieper, Putter en Rietgors. (61 soorten)

Tekst & Foto's: Pim Julsing.